

Ekonomikas ministrija

NACIONĀLĀ INDUSTRIĀLĀ POLITIKA 2021+

UZŅĒMĒJDARBĪBAS VIRZĪBA UZ AUGSTĀKU PRODUKTIVITĀTI UN PRIVĀTIEM IEGULDĪJUMIEM R&D

Ekonomikas ministrija

NIP IZSTRĀDES IETVARS

NACIONĀLAIS ATTĪSTĪBAS PLĀNS

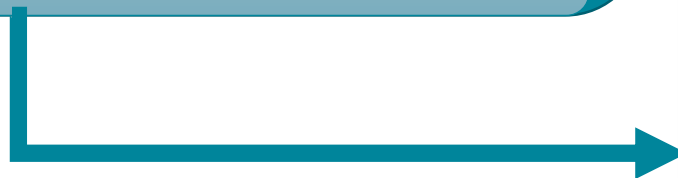
ESF 2021+ IETVARS

NACIONĀLĀS INDUSTRIĀLĀS POLITIKAS
PAMATNOSTĀDNES 2021+

VIDĒS SPECIALIZĀCIJAS STRATĒGIJA (RIS3)

COVID19 STRATĒGIJA

DARBĪBAS PROGRAMMA

Ekonomikas ministrija

VĪZIJA – LATVIJA: AUGSTU IENĀKUMU VALSTS. ATBILSTOŠS INVESTĪCIJU FOKUSS

Inovāciju virzīta ekonomika

(Innovation-driven economies)

- ieguldījumi cilvēkkapitālā, kā arī zinātnes un pētniecības attīstībā, jaunu tehnoloģiju radīšanā

Efektivitātes virzīta ekonomika

(Efficiency-driven economies)

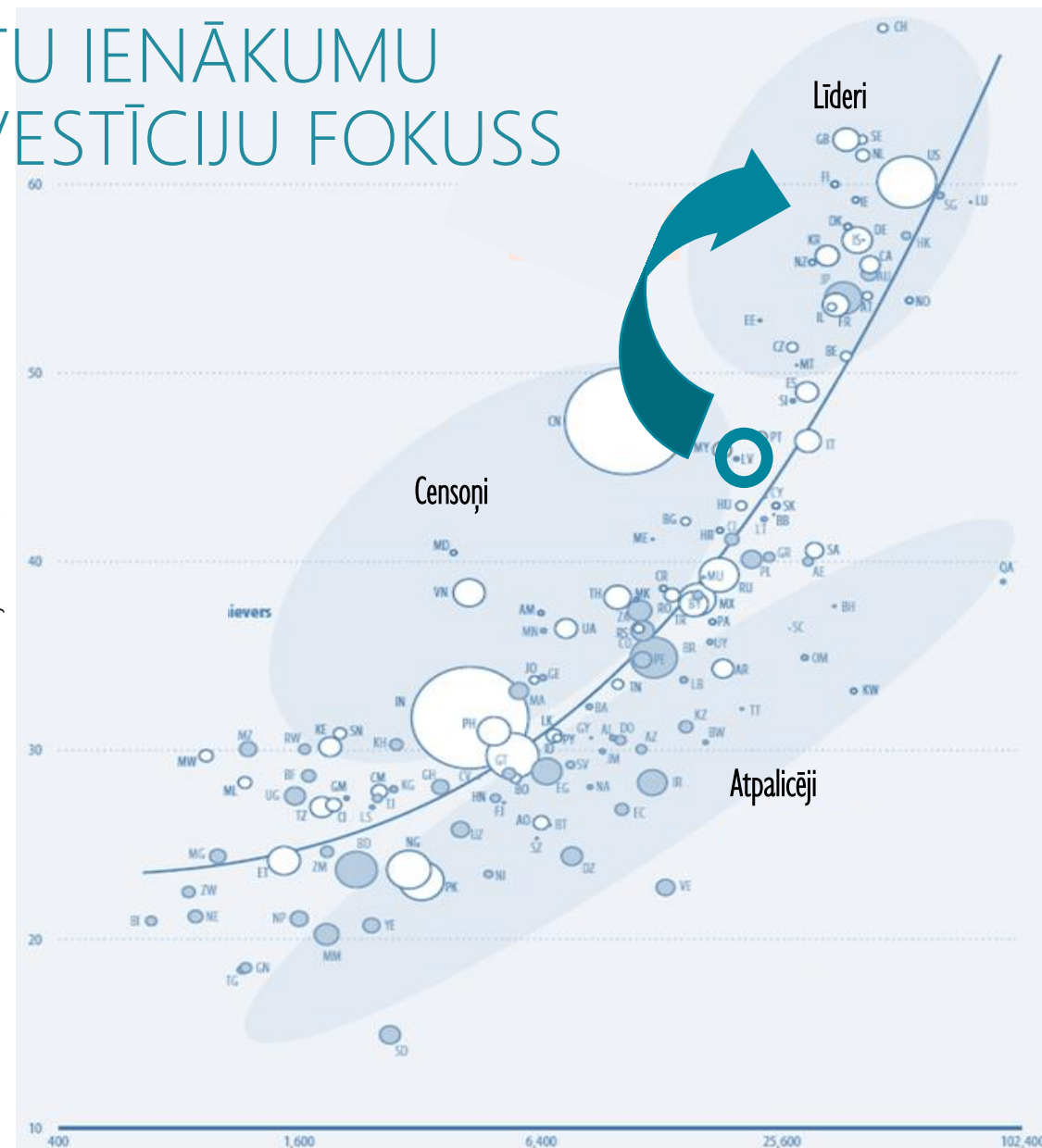
- izaugsmes balsts ir investīcijas infrastruktūras attīstībā, ražošanas tehnikas un tehnoloģiju pārnēsē

Faktoru virzīta ekonomika

(Factor-driven economies)

- svarīgi ir panākt, lai būtu pietiekoši zemes un darbaspēka resursi, tāpēc galvenā uzmanība jāpievērš to attīstībai

Globālais inovāciju indekss, 100 - max

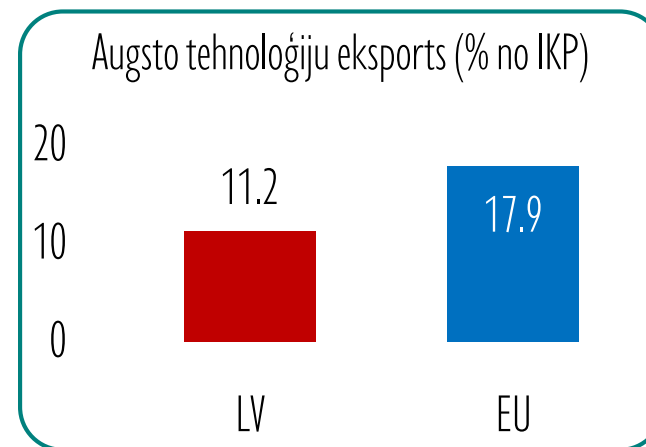
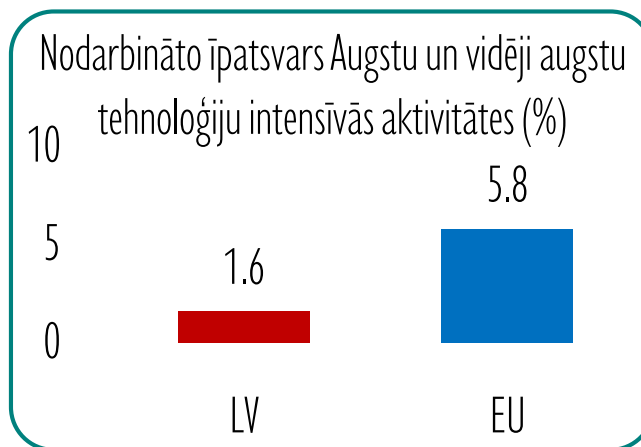
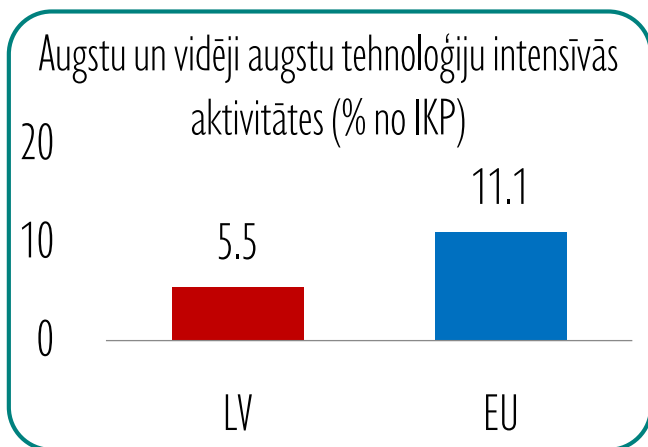

IKP uz iedzīvotāju, ievērojot pirktspējas paritāti, ASV dolāros

Ekonomikas ministrija

IZAICINĀJUMS – EKONOMIKAS STRUKTŪRĀ DOMINĒ ZEMAS PIEVIENOTĀS VĒRTĪBAS AKTIVITĀTES. REZULTĀTS – ZEMS PRODUKTIVITĀTES LĪMENIS

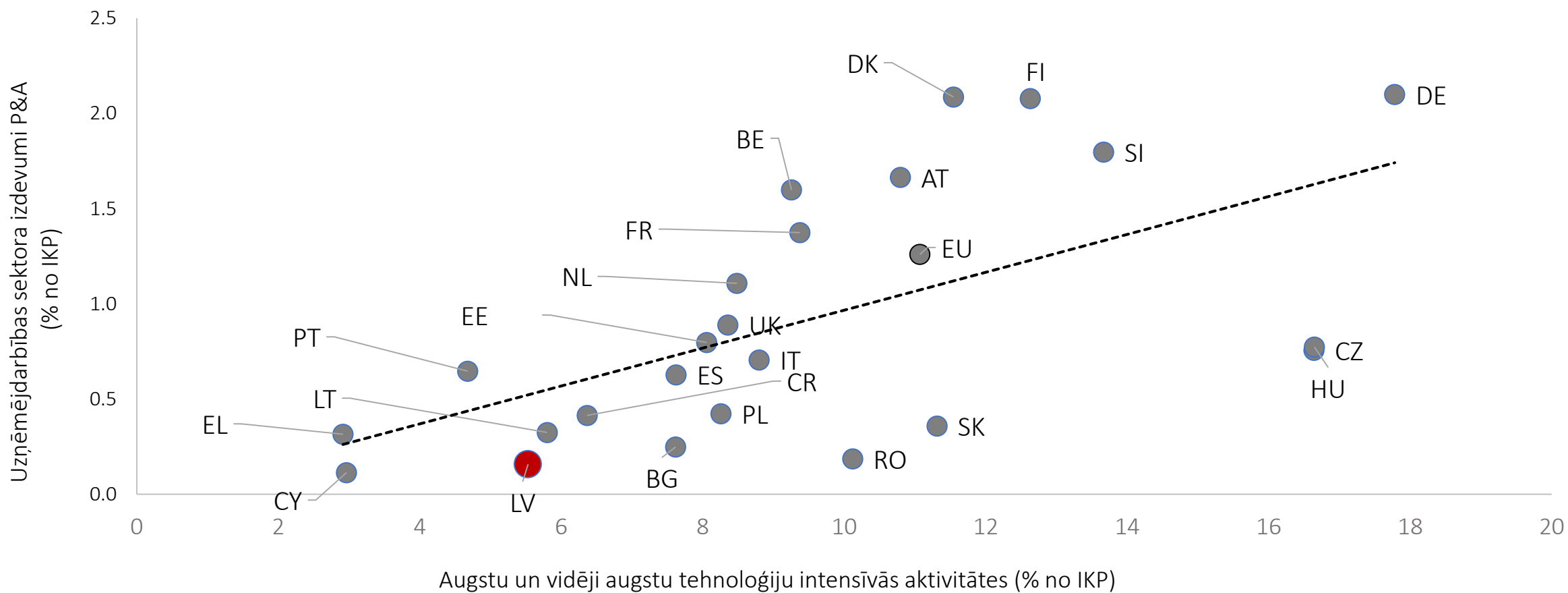
Latvija saskaras ar risku iekļūt vidējo ienākumu slazdā (situācija, kad tautsaimniecības reālās konverģences procesa gaitā “iestrēgst” vidēju ienākumu līmenī un nespēj “pārlekt” nākamajā, augstu ienākumu līmenī). Demogrāfisko faktoru ietekmē, kā arī ES atvērto darba tirgu konkurences spiedienā darbaspēka zemāku izmaksu konkurētspējas priekšrocība tiek zaudēta. Tajā pašā laikā arvien spēcīgāks kļūst attīstīto valstu konkurences spiediens, ko balsta tehnoloģiska rakstura faktori. Turklāt daudzas jaunattīstības valstis integrējās globālajās vērtību ķēdēs un ātri attīsta prasmes un tehnoloģiskās kompetences. Tādējādi vēl vairāk palielinot konkurences spiedienu pat tur, kur tehnoloģiski attīstītajām valstīm ir ievērojamas priekšrocības, piemēram, elektronikas un telekomunikāciju jomā. **Jaunajos apstākļos vienīgā iespēja saglabāt konkurētspēju pasaules tirgos ir tehnoloģiju un inovāciju balstīta produktivitātes kāpināšana.**

Ekonomikas ministrija

IZAICINĀJUMS – IZDEVUMI P&A ATBILSTOŠO ESOŠAJAI EKONOMIKAS STRUKTŪRAI

P&A ieguldījumi un P&A intensīvās nozares tautsaimniecības struktūra (%)

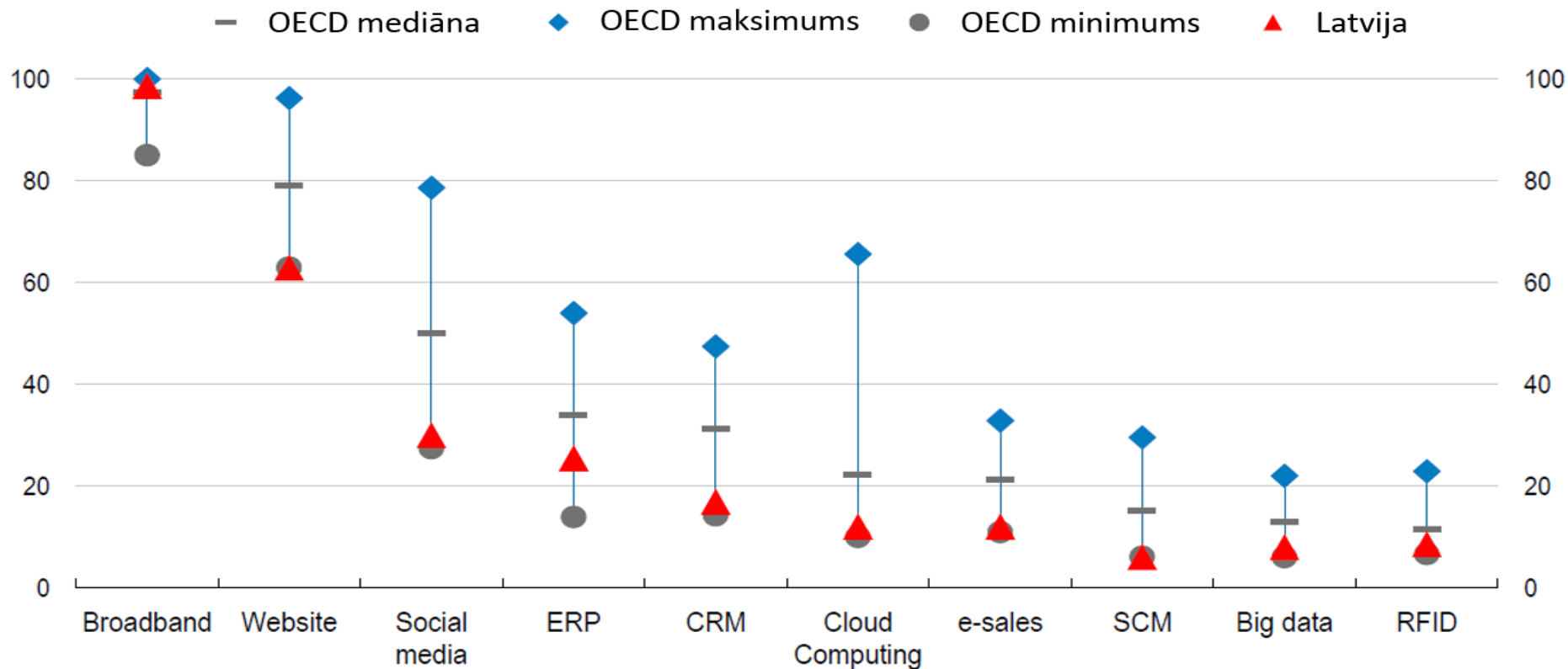

Ekonomikas ministrija

IZAICINĀJUMS – LATVIJAS UZŅĒMUMI ATPALIEK DIGITALIZĀCIJAS JOMĀ

Uzņēmumi, kas izmanto īpašas digitālās tehnoloģijas, procentos

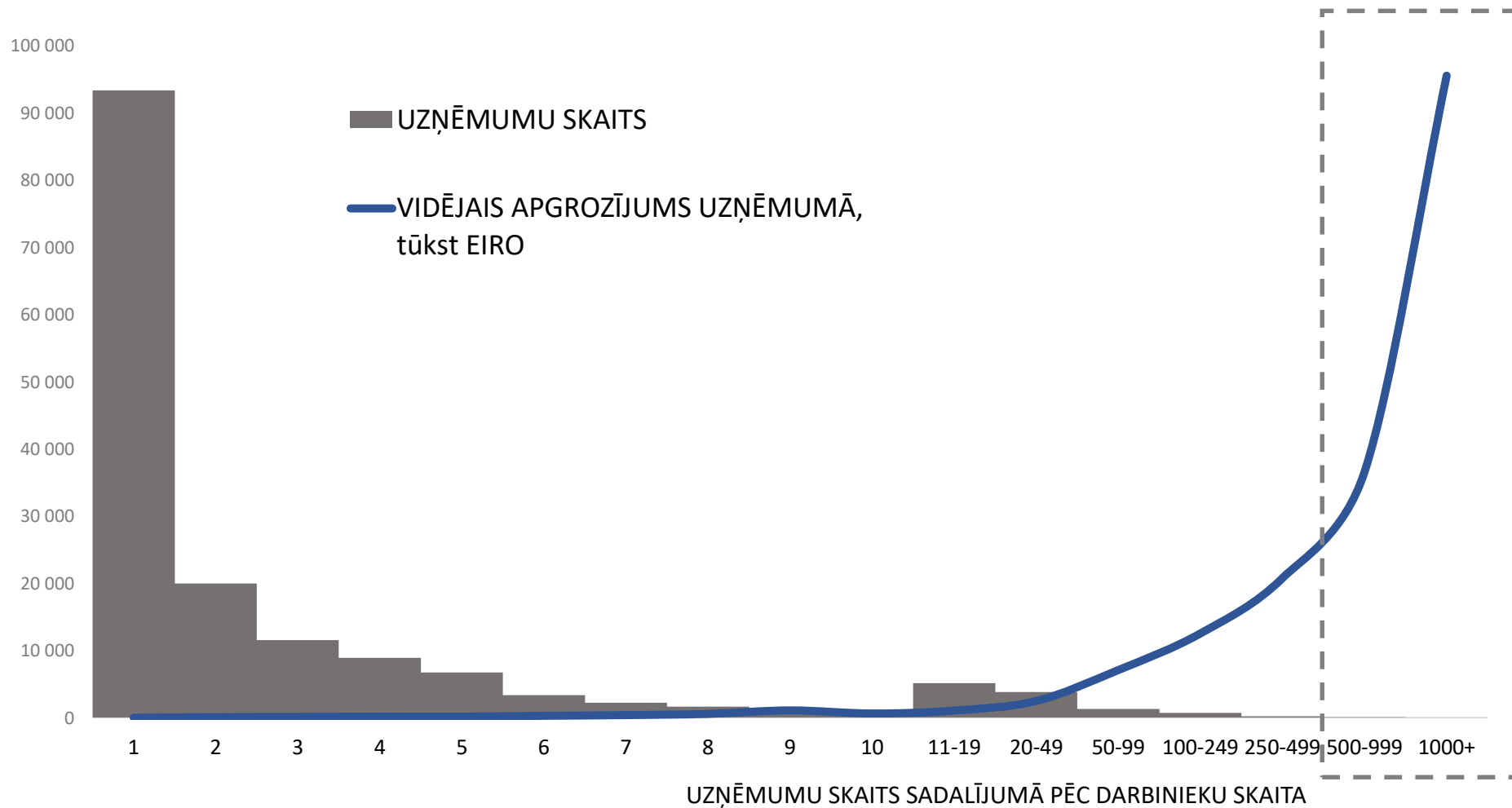

Dati aptver 26 OECD valstis, uzņēmumi ar >10 darbinieku ar platjoslas (broadband) pieslēgumu (fiksēto vai mobilo); kuriem ir mājas lapa vai tīmekļa vietne; kuri izmanto sociālos medijus; kuros izmanto uzņēmuma resursu plānošanas programmatūru (Enterprise Resource Planning - ERP); kuros izmanto klientu attiecību pārvaldības programmatūru (Customer Relationship Management - CRM); kuri pērk mākoņu datēšanas pakalpojumus; kuri saņem pasūtījumus datortīklos; kuros elektroniski dalās ar informāciju ar piegādātājiem un klientiem (SCM); kuros izmanto lielu datubāžu analīzes; un kuros izmanto radiofrekvenču identifikācijas tehnoloģiju (RFID) (OECD. 2018. gada dati).

Ekonomikas ministrija

IZAICINĀJUMS: UZŅĒMUMU STRUKTŪRA IR IEMESLS ZEMAI PRODUKTIVITĀTEI

0.1%
UZŅĒMUMU

24%
DARBINIEKU

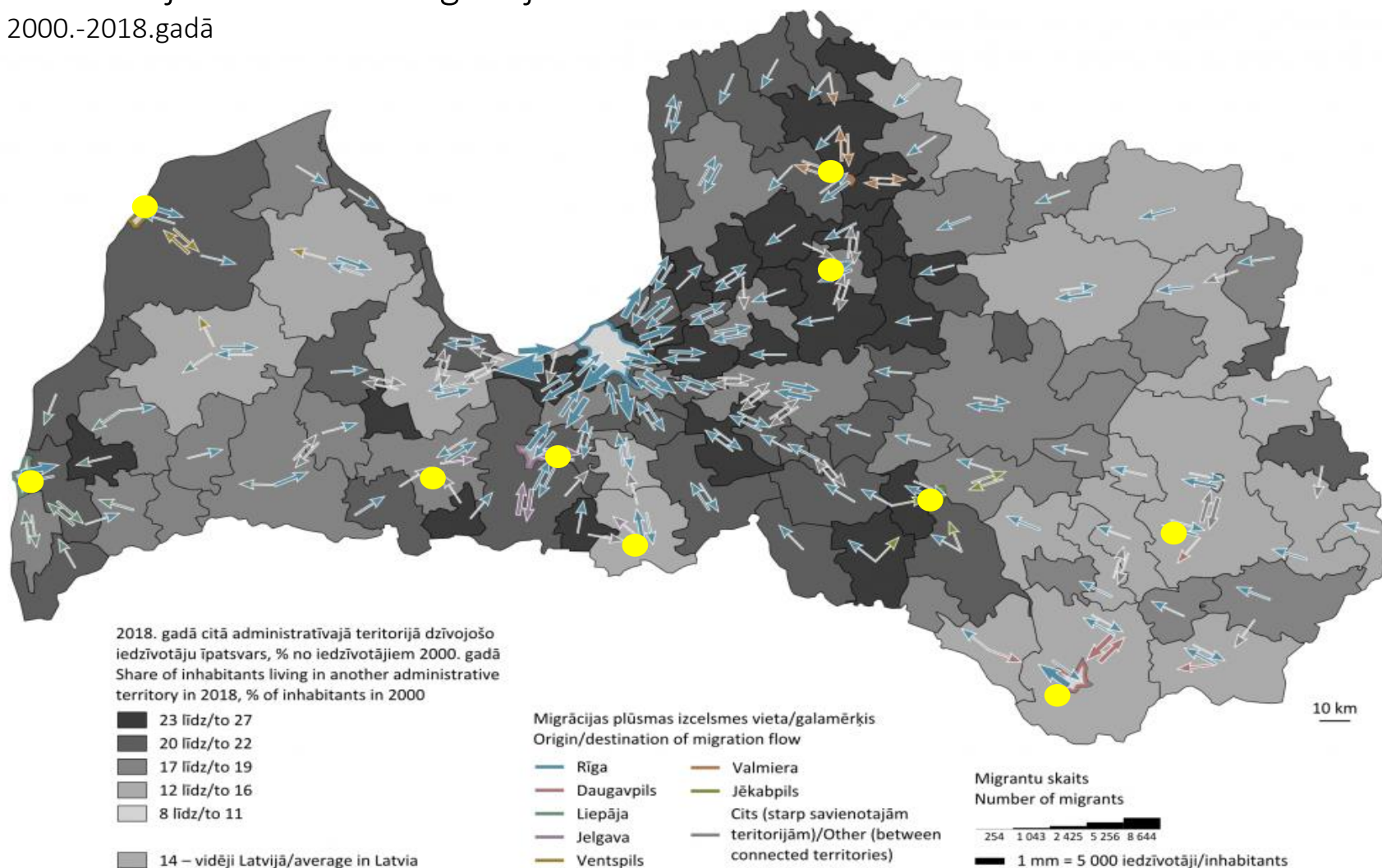
16%
APGROZĪJUMS

Ekonomikas ministrija

IZAICINĀJUMS – IEROBEŽOTA MOBILITĀTE UZ REĢIONIEM, KUR IR DARBS

Iedzīvotāju iekšzemes migrācija
2000.-2018.gadā

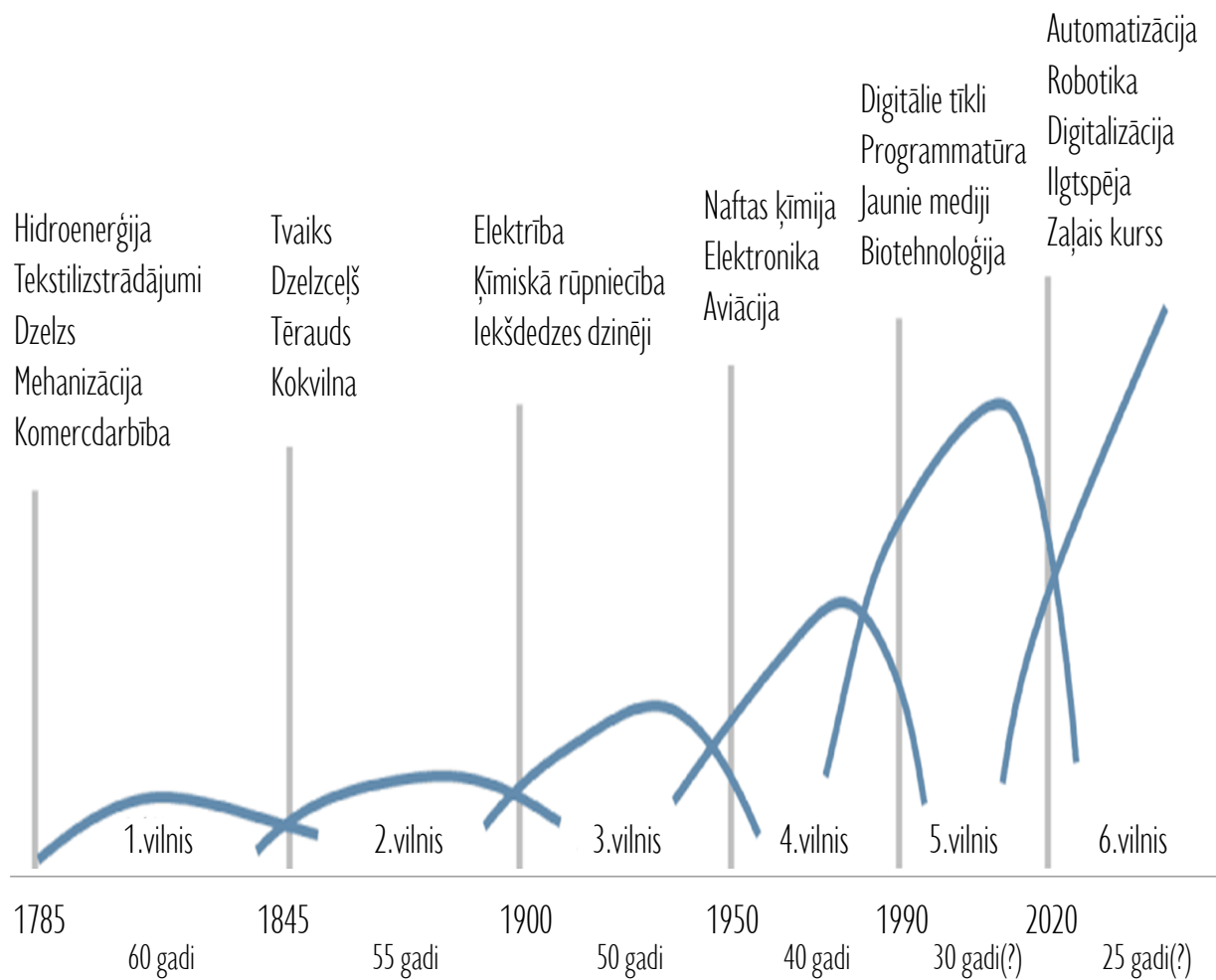

Avots: CSP

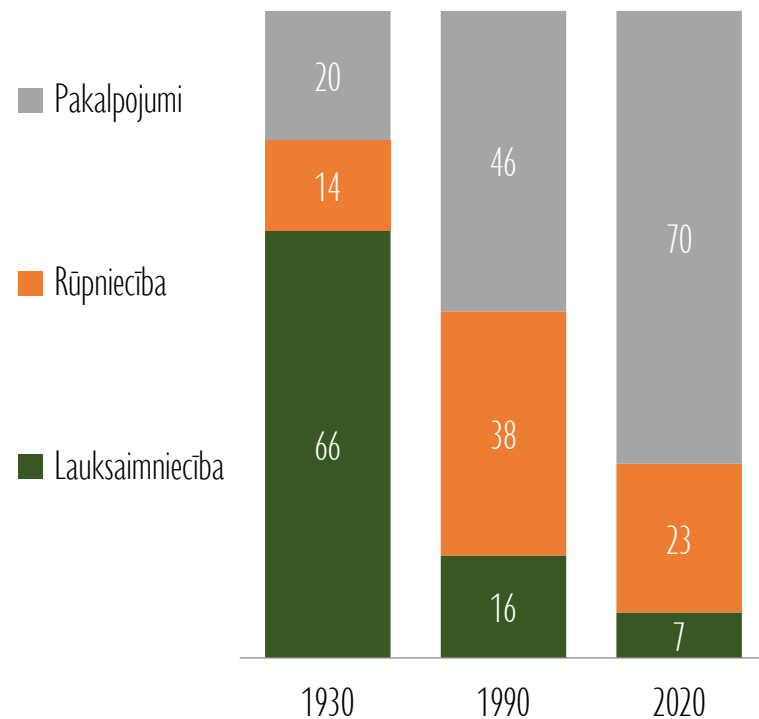

Ekonomikas ministrija

EKONOMIKAS PARADIGMAS MAINĀS UN IZMAIŅAS NOTIEK AIZVIEN STRAUJĀK. LATVIJAS IESPĒJĀ – IZMANTOT GLOBĀLĀS TENDENCES

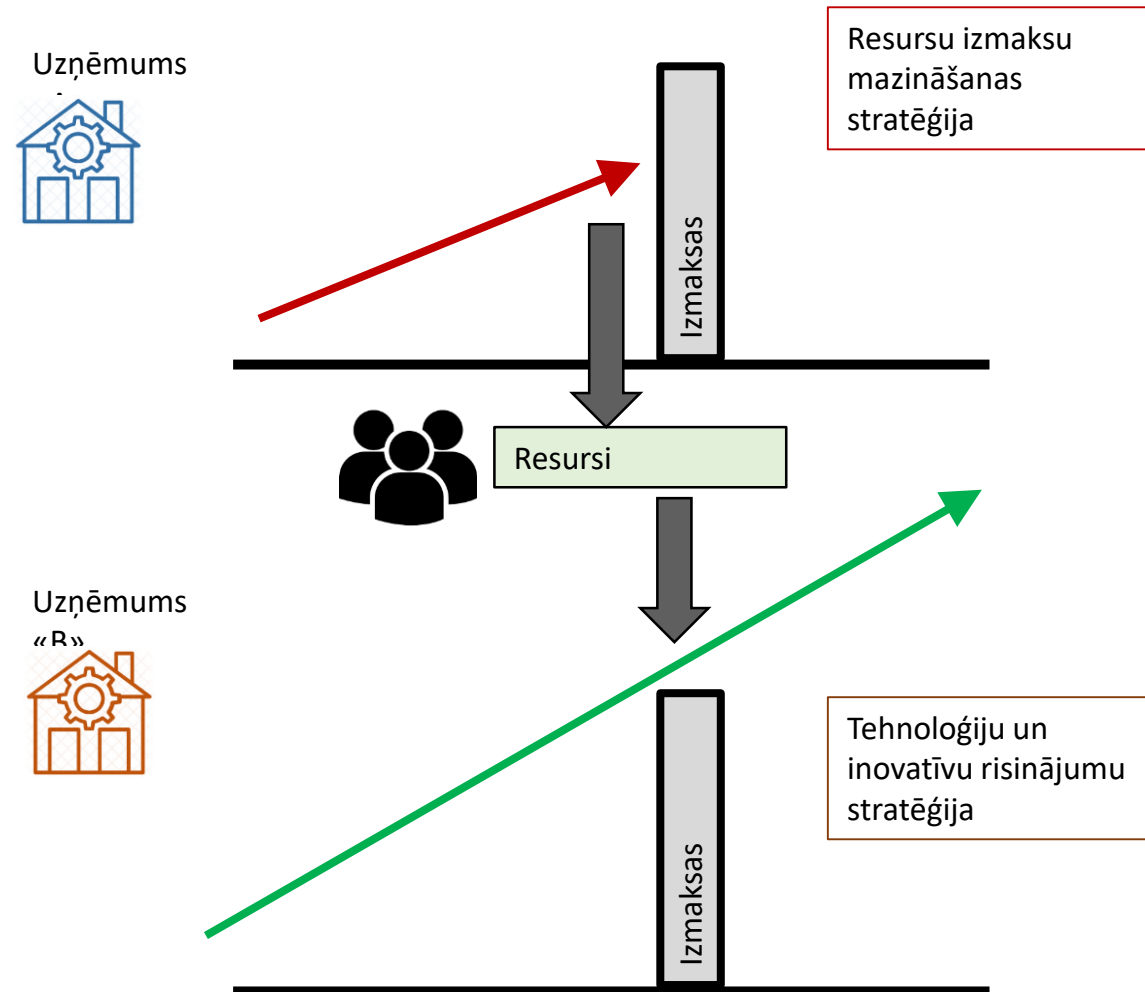
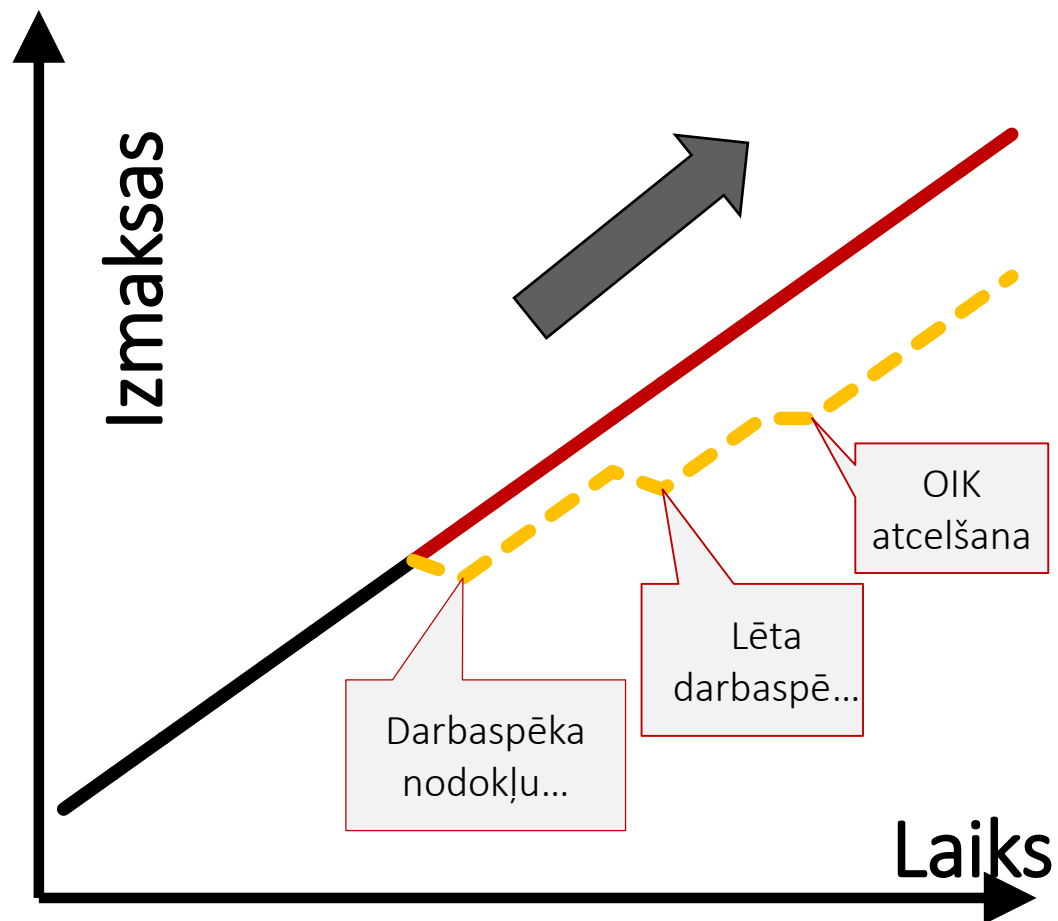
Nodarbināto struktūra Latvijā

Ekonomikas ministrija

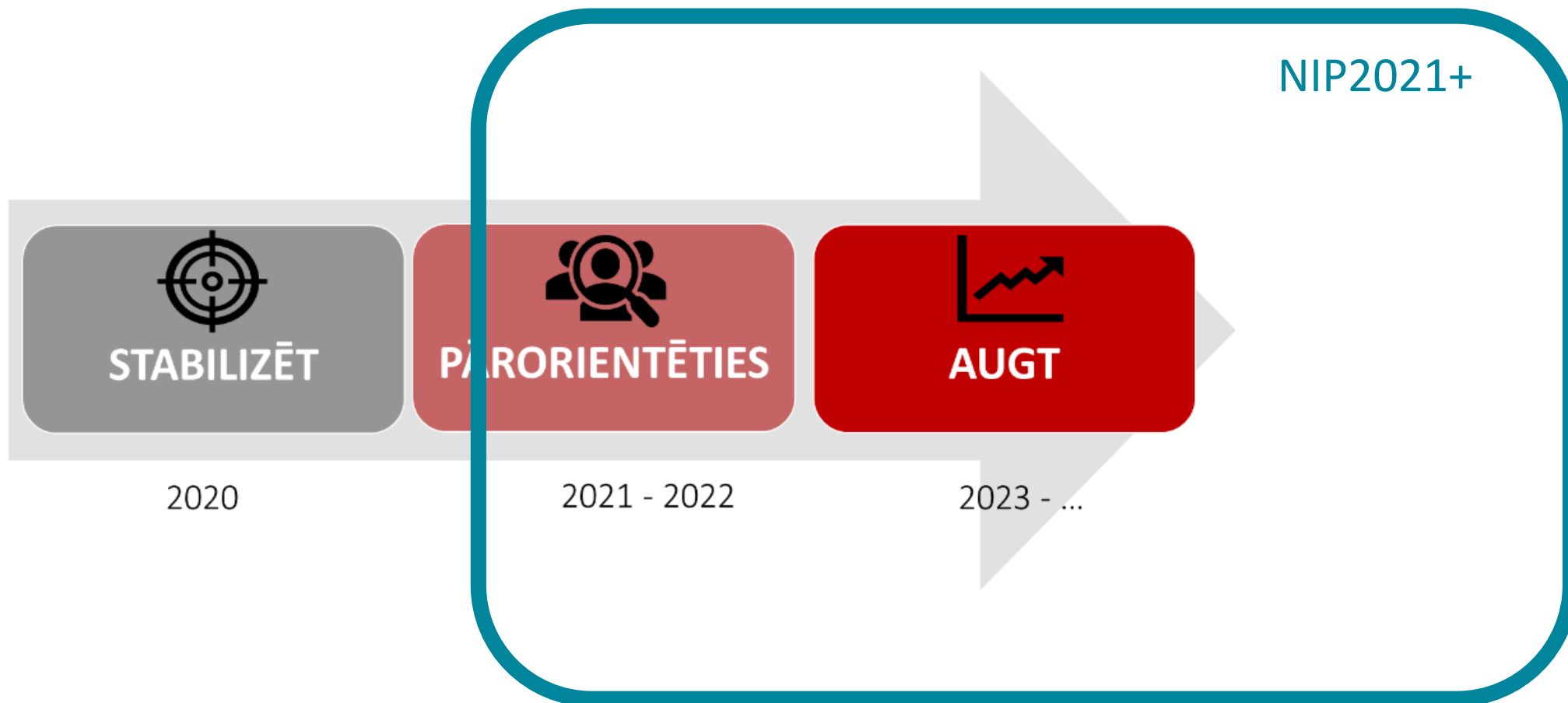
IZMAKSU KĀPUMS IR NEIZBĒGAMS – ĪSTERMIŅA PASĀKUMI DOD ATELPU, BET NERISINA PROBLĒMU

Ekonomikas ministrija

STRATĒGIJA LATVIJAI COVID-19 KRĪZES RADĪTO SEKU MAZINĀŠANAI => NIP2021+

Ekonomikas ministrija

NIP STRATĒGIJAS IETVARS

VIDĒJĀ TERMIŅĀ

PANĀKT PRODUKTIVITĀTES PIEAUGUMĀ BALSTĪTAS EKONOMIKAS STRUKTURĀLĀS IZMAIŅAS PAR LABU ZINĀŠANU
IETILPĪGA PREČU UN PAKALPOJUMU EKSPORTA ATTĪSTĪBAI

REZULTĀTS

27 miljardi EUR

EKSPORTA APJOMS 2027.GADĀ

NIP RĪCĪBAS VIRZIENI

CILVĒKKAPITĀLS

- Darba spēka piedāvājuma un pieprasījuma sabalansēšana
- Augsti kvalificētu speciālistu sagatavošana/ piesaiste
- Nodarbināto prasmju celšana
- Mājokļu pieejamība
- Pirmspensijas vecuma nodarbinātības veicināšana

INOVĀCIJA

- Paplašināt lietišķo pētījumu atbalsta instrumentus
- Attīstīt pilna cikla inovāciju modeli
- Veicināt inovāciju aktivitāti valsts kapitālsabiedrībās
- Sekmēt publiskā sektora investīcijas izmantojot publisko iepirkumu
- Sekmēt jaunuzņēmumu attīstību

BIZNESĀ VIDE EKSPORTSPĒJĀI

- Eksporta veicināšana, sniedzot eksporta atbalstu
- Sekmēt kvalitātes standartu izmantošanu, atbalstīt sertifikācijas procesu
- Izveidot visaptverošu eksporta kredītu apdrošināšanas sistēmu
- Sekmēt konkurētspējīgu elektroenerģijas tirgu

FINANŠU PIEEJAMĪBA

- Finanšu pieejamības veicināšana jaunu produktu/ražotņu izveidei
- Garantijas/aizdevumi
- Finanšu pieejamība kapitāla investīcijām
- Kapitāla tirgus attīstība

INFRASTRUKTŪRA

- Atbalsts jaunu digitālu un energoefektīvu risinājumu ieviešanu ražošanas procesos
- Sekmēt produktivitātes palielināšanu, t.sk. mazinot uzņēmumu energoietilpību
- Sekmēt investīciju ieplūdi (vietējo un ārējo)
- Industriālo ēku fonda attīstība
- Nacionālas nozīmes tūrisma infrastruktūras izveide

Ekonomikas ministrija

INVESTĪCIJAS NIP

Ekonomikas ministrija

PĀRORIENTĒTIES

AUGT

RESURSI EKONOMIKAS ATVESEĻOŠANAS FĀZĒ

Covid-19 krīzes ietekmē ir pasliktinājies
valsts finanšu stāvoklis

Valsts parāds

37 ➡ 49

% no IKP

Budžeta deficīts

0.2 ➡ 7.6

% no IKP

PANĀKT PRODUKTIVITĀTES PIEAUGUMĀ BALSTĪTAS EKONOMIKAS STRUKTURĀLĀS IZMAIŅAS PAR
LABU ZINĀŠANU IETILPĪGA PREČU UN PAKALPOJUMU EKSPORTA ATTĪSTĪBAI

ES ATVESEĻOŠANĀS FINANSĒJUMS

2,47 mljrd. EUR | 2,48 mljrd. EUR
GRANTOS | AIZDEVUMOS

Taisnīgas
pārkārtošanās
fonds

121 milj.
EUR

Atveseļošanās un
noturības
finansējums

1,99 mljrd.
EUR

Programma
React-EU

272 milj.
EUR

Kopējā
lauksaimniecības
politika - lauku
attīstība

86 milj.
EUR

ES DAUDZGADU BUDŽETS

7,97 mljrd. EUR
GRANTOS

Kohēzijas
politika

4,63 mljrd.
EUR

Taisnīgas
pārkārtošanās
fonds

77 milj.
EUR

Kopējā
lauksaimniecības
politika -
tiešmaksājumi

2,41 mljrd.
EUR

Kopējā
lauksaimniecības
politika -
lauku attīstība

850 milj.
EUR

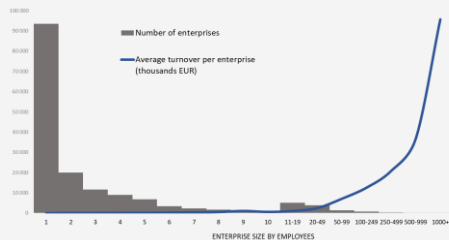
10,44 mljrd. EUR GRANTOS € 2,48 mljrd. EUR AIZDEVUMOS

Ārlietu ministrija

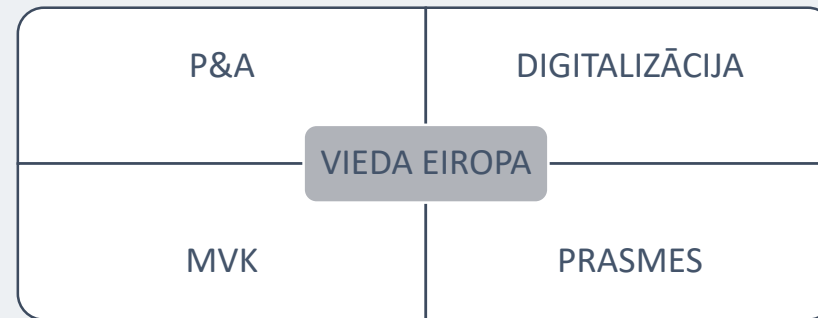

Ekonomikas ministrija

Lielie eksportētāji

Ekonomikas transformācija

RIS3 PĀRVALDĪBA UN VĒRTĪBU
ĶĒŽU ATTĪSTĪBA

ATBALSTS DIGITALIZĀCIJAI

PRASMJU ATTĪSTĪBA

MVK ATTĪSTĪBA

FINANŠU INSTRUMENTI

INDIKATĪVĀS ERAF ATBALSTA PROGRAMMAS

DIGITALIZĀCIJA

Digitālās transformācijas sekmēšanas uzņēmumos 39.15M

- Digitālā brieduma tests komersantiem;
- Apmācības komersantiem;
- EDIH darbības nodrošināšana;
- Sabiedrības izglītošana;
- Digitālās ekselences veicināšana
(dalības veicināšana Digital Europe u.c. ES līmeņa programmās)

Finanšu instrumenti: kombinētie aizdevumi un garantijas 25M EUR

- Aizdevums ar granta elementu (procentu likmju subsīdijas vai pamatsummas dzēšanas veidā)
- Individuālās garantijas

MVK ATTĪSTĪBA

Atbalsts MVK inovāciju veicināšanai 104M EUR (pilna uzņēmējdarbības cikla instruments)

- Motivācija un izpratnes veicināšana;
- Biznesa inkubācija (TECH & Radošās industrijas);
- Inovatīvu produktu / tehnoloģiju radīšana un komercializācija
- Eksporta veicināšana (jaunu tirgu apgūšana)

Finanšu instrumenti: aizdevumi, garantijas, riska kapitāls 140M EUR

- Sēklas, izaugsmes un produktivitātes veicināšanas aizdevumi (investīcijām un apgrozāmiem līdzekļiem);
- Individuālās garantijas;
- Portfeljgarantijas;
- Akcelerācijas, pirmssēklas, sēklas, izaugsmes stadiju riska kapitāls;

Pētniecība un inovācijas

Pilna cikla inovāciju atbalsts 44,2M EUR

- Atbalsts pētniecībai attīstībai (kompetences centri);
- Sadarbības veicināšana (komersanti +PO)
- RIS3 pārvaldības nodrošināšana;
- Ekselences mērogošana ES līmenī.

Finanšu instrumenti: kombinētie aizdevumi un aizdevumi 50M EUR

- Aizdevumi ar granta elementu (procenta likmju subsīdiju vai pamatsummas dzēšanas veidā)
- Aizdevumi tehnoloģiju attīstībai un pērnesei (iegādei).

Ekonomikas ministrija

NAV SVARĪGI CIK DAUDZ IR PIEEJAMO RESURSU.
JA TOS NELIETDERĪGI IZMANTO, TO VIENMĒR BŪS PAR MAZ